

Saksbehandler: Kirsti Klokkehaug, 73559069
Vår dato: 30.10.2013 Vår ref.: 2013/1806
Deres dato: Deres ref.:

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
PB 8119 Dep
0032 OSLO

Høringsuttalelse: forslag til endringer i Universitets – og høyskoleloven

Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) vurderer det store flertall av de framlagte 21 endringsforslagene som positive endringer til loven og som bidrag til å styrke høyskolens virksomhet under loven. Her er det særlig grunn til å trekke fram punkt 12 Politiattestnemnda. Denne endringen som vil være positiv for studenten, ved at det er sannsynlig at effektiviteten i saksbehandlingen øker.

HiST støtter departementets forslag i punkt **1-4, 6, 8, 10** og **12-20**.

For øvrig ønsker vi å uttale følgende:

5. Rett til utsatt eksamen

- HiST støtter departementets intensjon om å introdusere en overordnet bestemmelse i loven der studenters rett til permisjon i forbindelse med svangerskap og fødsel hjemles, ref. punkt 5 i høring og § 4-5 første ledd i lov.
- HiST deler ikke departementets forståelse av at de økonomiske byrdene for institusjonene vil øke dersom en følger arbeidsmiljøloven.

HiST ser gjerne at arbeidsmiljølovens rettighetsbaserte § 14-4 etterleves og at mor får rett til seks ukers permisjon etter fødsel. Derav følger at utsatt eksamen arrangeres tidligst seks uker etter fødsel. I lovteksten bør det videre stå at far, medmor, medfar og adoptivforeldre har rettigheter til utsettelse av eksamen hvis denne faller innen to uker etter fødsel. Ordlyden «student som får barn under studiene» og «student som venter barn og er...» kan vurderes endret.

HiST støtter departementets ønske om å gjøre endringer i loven med bakgrunn i praksis. I den forbindelsen bør det også gjøres enkelte språklige endringer. Det er vanlig for både vordende fedre og mødre å omtale kommende fødsel som at begge venter barn. HiST ber derfor om språket endres i § 4-5 første ledd til at «*en student som er gravid...*» og «*en student som skal bli mor...*».

7. Fusk ved «gjennomføring av eksamen»

- Vi mener det ikke er nødvendig med endringsforslaget i § 4-7 litra b vedrørende fusk ved «gjennomføring av eksamen». Dagens lovtekst om fusk «ved avleggelse av...» eksamen har etter vår erfaring ikke vært problematisk i Klagenemndas arbeid ved HiST.

Gjennom saksbehandlingen i høyskolens Klagenemnd går det fram at det å ha tilgjengelig ulovlige hjelpemidler er allerede vurdert som fullbyrdet fusk, likegyldig om studenten har tatt hjelpemidler i bruk eller ikke. Vi mener en bør være varsom med å forskriftsfeste ansvar for potensiell fusk.

9. Medvirkningsansvar ved fusk på eksamen

- Høgskolen støtter ikke forslaget om innstramning under punkt 9, § 4-8 (3) vedrørende medvirkningsansvar til fusk.

Fram til 1995 var skriftlig skoleeksamen den dominerende vurderingsform i sektoren. Siden har det vokst fram et bredt og rikt register av vurderingsformer. Medvirkning som gråsoner vokser derfor. Bevisbyrden ved medvirkning til fusk ligger til institusjonen. Det er mulig å vurdere medvirkning til fusk ved den klassiske skriftlige skoleeksamen. Det vil være vanskelig og ressurskrevende å sikre bevis for medvirkning til fusk ved hjemmeeksamen, klinisk eksamen, læringsmappe, praksisgjennomføring, muntlig vurdering osv. Ut fra disse betraktningene mener vi at endringsforslaget ikke bør iverksettes.

11. Tvungen avslutning av doktorgradsutdanning

- HiST støtter ikke forslaget om at institusjonens klagenemnd skal tillegges myndigheten å vedta tvungen avslutning av en ph.d.-utdanning. Vi ønsker at institusjonene selv skal avgjøre hvilket av høgskolens interne organ som skal tillegges denne myndigheten.
- Vi støtter endringsforslagets intensjon om å samordne prosedyrer, ved at institusjonens klagenemnd skal vurdere reaksjoner ved fusk på prøver underveis i utdanningen. Det vil også være god forvaltningskikk å la Felles klagenemnd være klageinstans, slik det foreslås i høringsutkastet.

Etter høgskolens forslag (over) vil en justert formulering av § 4-8 sjette ledd kunne formuleres slik:

«6) Institusjonen kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanning, ved vesentlige mislighold av ph.d.-avtalen eller forsettelig eller grov uaktsom vitenskapelig uredelighet etter forskningsetikkloven § 5 andre ledd. Ved fusk på prøver underveis i ph.d.-utdanningen kan institusjonenes klagenemnd, jf. § 5-1, vurdere om reaksjonen skal fastsettes etter denne bestemmelsens tredje ledd, eller om forholdet er så alvorlig at de gir grunnlag for tvungen avslutning. Institusjonene fastsetter nærmere regler for tvungen avslutning i forskrift. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.»

14. Klage over formelle feil

- Vi anbefaler at alternativ 1 følges som gjeldende lov: at institusjonen ved den aktuelle fagavdeling behandler saken i første instans, og at høgskolens Klagenemnd er klageorganet.

Dette alternativet bidrar til å forankre forvaltningsansvaret til den enkelte institusjon og å gjøre saksbehandlingen mer effektiv.

16. Innstegsstilling – ansettelse på innstegsvilkår

- HiST støtter departementets alternativ 2, slik at § 6-4 (5) kan lyde: «For stillinger etter første ledd bokstav k fastsetter departementet forskrift om vilkår for å ansette i stillingen og varighet. Ved utløpet av åremålsperioden har vedkommende krav på å bli vurdert for fast ansettelse.»

21. Avsetting av enkeltstyremedlem

- Høgskolen går mot departementets generelle forslag i § 9-8 annet ledd: «*Departementet kan avsette et styremedlem dersom særlig tungtveiende grunner taler for det eller særlige omstendigheter svekker tilliten til styremedlemmet.*»
- Høgskolen støtter at det innarbeides en hjemmel for at eierens oppnevnte representanter kan avsettes av departementet.

Vår nærmere utdyping og begrunnelse er knyttet til tre forhold:

Autonome institusjoner

Universitets- og høyskoleloven med forarbeider gir universiteter og høyskoler betydelig autonomi. Institusjonens styre har i hht. § 9-2 (1) ansvar for å «*trekke opp strategien for institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet og annen faglig virksomhet og legge planer for den faglige utvikling i samsvar med de mål som er gitt av overordnet myndighet for sektoren og institusjonen*». Den akademiske friheten som institusjonsstyret har ved å fastsette mål/strategier og sette faglig kurs til beste for lærestedet, bør ikke fratras styret. Dette fordrer et handlingsrom for styret og en faglig frihet for styrets medlemmer til å ytre seg innen saker av styrets interesse.

Valgte representanter/valgforsamling

Student-representantene, representantene for de teknisk/administrativt tilsatte og representantene for de faglig tilsatte har alle sine definerte valgforsamlinger. Det er et demokratisk prinsipp at det ligger til valgforsamlingen å ta ansvar for å omgjøre sitt eget vedtak, sitt eget valg. Departementet som eksternt i valgprosessen (jfr. §§ 9-3 og 9-4) bør ikke se det som sin oppgave å overprøve § 9-3 (1) på dette punktet. Vi mener at institusjonene kan innarbeide bestemmelser i valgreglementet, som gir anledning til å annullere valg og representasjon dersom kandidater eller representanter ikke lenger er skikket til å representere valgforsamlingen.

Utnevnte eierrepresentanter

Departementet oppnevner i dag eksterne representanter til institusjonsstyrene, og styrets leder der hvor det er tilsatte rektorer. For høgskolenes del er to av de oppnevnte representantene foreslått fra de respektive fylkeskommunene. Dersom det er aktuelt å avsette et medlem som er foreslått fra fylkeskommunen, bør denne konsulteres i forkant.

Med hilsen

Arnulf Omdal
fung. rektor

Kirsti Klokkehaug
seniorkonsulent